

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2015 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w III Wydziale Cywilnym w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Szymon Stępień

Protokolant: Patrycja Frątczak

po rozpoznaniu w dniu 1 października 2015 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa Stowarzyszenia „Osiedle (...)” w S.

przeciwko M. M.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej M. M. na rzecz powoda Stowarzyszenia „Osiedle (...)” w S. kwotę 5.000 zł (pięć tysięcy złotych) z odsetkami ustawowymi od tej kwoty od dnia 11 lipca 2014 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej M. M. na rzecz powoda Stowarzyszenia „Osiedle (...)” w S. kwotę 554,26 zł (pięćset pięćdziesiąt cztery złote dwadzieścia sześć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt III C 377/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 16 października 2015 roku

wydanego w postępowaniu zwykłym

Pozwem z dnia 23 czerwca 2014 roku powód Stowarzyszenie „Osiedle (...)” w S. zażądał zasądzenia od pozwanych M. M. i K. M. na swoją rzecz kwoty 8.000 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

W uzasadnieniu podał, że prawomocną uchwałą z dnia 5 stycznia 2007 roku pozwani zostali zobowiązani do uiszczenia składki w wysokości 5.000 złotych z przeznaczeniem na wykonanie podbudowy dróg, wykonanie kanalizacji deszczowej i zbiornika retencyjnego na „Osiedlu (...)”. Nadto uchwałą dnia 26 września 2008 roku pozwani zostali zobowiązani do uiszczenia składki w wysokości 3.000 złotych z przeznaczeniem na wybudowanie kanalizacji deszczowej i zbiornika retencyjnego. Pozwani nie zapłacili tych składek.

Prawomocnym postanowieniem z 2 grudnia 2014 roku sąd odrzucił pozew przeciwko pozwanemu K. M.. Nakazem zapłaty z dnia 2 grudnia 2014 roku sąd orzekł o obowiązku zapłacenia przez pozwaną M. M. na rzecz powoda kwotę 8.000 złotych z odsetkami oraz kosztami procesu.

Powyższemu nakazowi zapłaty pozwana sprzeciwiła się, zaskarżając go w całości. To doprowadziło do utraty mocy przez ten nakaz zapłaty. W sprzeciwie pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz o rozstrzygnięcie o kosztach procesu i podniosła brak podstawy prawnej do dochodzenia roszczenia w zakresie kwoty 3.000 złotych wobec utraty członkostwa w stowarzyszeniu. Podniosła również zarzut przedawnienia roszczenia o zapłatę kwoty 5.000 złotych.

Pismem z dnia 13 kwietnia 2015 roku powód cofnął pozew o kwotę 3.000 złotych i zażądał zasądzenia od pozwanej na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu, bowiem pozwana nie poinformowała powoda o przyczynach ustania członkostwa.

Prawomocnym postanowieniem z 28 kwietnia 2015 roku sąd umorzył postępowanie w zakresie kwoty 3.000 złotych i odsetek od tej kwoty.

W toku procesu strony podtrzymały dotychczasowe twierdzenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowe Stowarzyszenie „Osiedle (...)” w S. powstało w dniu 26 lutego 2003 roku. Do celów stowarzyszenia należy m.in. działanie na rzecz uzbrojenia działek budowlanych znajdujących się na terenie „Osiedla (...)” w S. oraz budowy ulic wraz z chodnikami i oświetleniem, a także eksploatacji w niezbędnym zakresie wykonanej infrastruktury. W § 7 ust. 2 i § 8 ust. 2 statutu przewidziano, że nabycie członkostwa stowarzyszenia następuje poprzez przyjęcie kandydatury przez zarząd powoda w drodze uchwały, zaś utrata członkostwa następuje przez m.in. zbycie nieruchomości położonej na terenie „Osiedla (...)” (§ 11 ust. 1 lit b). Z § 9 ust. 1 pkt b) statutu wynika obowiązek członka stowarzyszenia do terminowego opłacania składek. Ustalenie wysokości i terminów płatności stawek członkowskich należy do kompetencji zarządu powoda (§ 17 ust. 2 lit. f statutu). Z § 10 ust. 1 i 2 statutu wynika, że każdy z członków stowarzyszenia ma obowiązek uiszczać składki pokrywające część kosztów wykonania infrastruktury przypadającą na jego działkę, przy czym wysokość i terminy płatności składek ustala zarząd, zaś wysokość składki dla danego członka ustalana jest przez podzielenie ogółu kosztów wykonania infrastruktury do pokrycia w danym okresie przez liczbę działek znajdujących się na terenie „Osiedla (...)” i pomnożenie otrzymanego wyniku przez liczbę działek danego członka.

Dnia 28 marca 2003 roku pozwana M. M. wstąpiła w poczet członków powodowego stowarzyszenia w związku z nabyciem prawa własności działki nr (...) położonej w S. przy ul. (...). Nie później niż 14 kwietnia 2003 roku pozwana udzieliła powodowi pełnomocnictwa do zarządu i administrowania stanowiącymi ich własność udziałem wynoszącym 1/30 części w działce drogowej nr (...) oraz działką nr (...) położoną przy ul. (...) w zakresie inwestycji w postaci uzbrojenia tych działek we wszelkie media. Dnia 29 września 2006 roku pozwana udzieliła powodowi pełnomocnictwa do zawarcia umowy w sprawie eksploatacji sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacyjnej sanitarnej znajdujących się na działce nr (...) oraz na działce nr (...).

Okoliczność bezsporna, a nadto:

- statut, k. 19-21;
- pełnomocnictwa, k. 36-37, 39-41;
- uchwała, k. 60;

Decyzją nr (...) z dnia 26 marca 2004 roku Prezydent Miasta S. zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia powodowemu stowarzyszeniu na budowę sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami, sieci kanalizacji deszczowej, sieci wodociągowej z przyłączami, sieci gazowej z przyłączami, linii kablowej 15 i 0,4 kV, stacji transformatorowej, kanalizacji teletechnicznej oraz drogi wewnątrzsiedlowej w ulicach (...). Decyzją z dnia 2 listopada 2005 roku ten sam organ zmienił powyższą decyzję przez dołączenie aneksu nr (...) obejmującego projekt budowlany wprowadzający zmiany do zatwierdzonego projektu podstawowego. Dnia 4 stycznia 2007 roku powód zawarł z Zakładem (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. umowę przekazania do eksploatacji urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych. Uchwałą z dnia 5 stycznia 2007 roku zarząd powodowego stowarzyszenia postanowił, że każdy z członków stowarzyszenia zobowiązany jest do uiszczenia składki w wysokości 5.000 złotych od każdej działki z przeznaczeniem na podbudowę dróg, kanalizację deszczową i zbiornik retencyjny w terminie do 31 maja 2007 roku. Uchwała ta nie została zaskarżona. Wykonanie tej inwestycji kosztowało łącznie 583.000 złotych brutto.

Okoliczność bezsporna, a nadto:

- decyzje, k. 22-26;
- uchwała, k. 34;
- umowa, k. 42-50;
- potwierdzenia wpłat, k. 108-109, 111;
- wyciąg z rachunku bankowego, k. 110, 112;
- umowa, k. 121-123;
- zeznania M. N. w charakterze strony, k. 144;
- zeznania pozwanej, k. 144-145;

Umową z dnia 27 grudnia 2007 roku pozwana zbyła na rzecz W. R. i J. R. nieruchomości stanowiącą działkę gruntu nr (...) oraz przysługujący jej udział wynoszący 1/30 części w działce numer (...).

Okoliczność bezsporna, a nadto:

- umowy, k. 87-90;
- zeznania pozwanej, k. 144-145;

Pismem z dnia 27 stycznia 2014 roku powód wezwał pozwaną do uiszczenia kwoty 14.506,52 złotych z tytułu nieuiszczonych składek wraz ze skapitalizowanymi odsetkami w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

Okoliczność bezsporna, a nadto:

- pismo z dnia 27.01.2014 r., k. 51;

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione.

Podstawę żądania stanowiły § 9 i 10 statutu powodowego stowarzyszenia. Zgodnie z jego treścią § 9 ust. 1 pkt b) statutu wynika, że członkowie stowarzyszenia zobowiązani są terminowo opłacać składki. § 10 ust. 1 i 2 przewiduje, że każdy z członków stowarzyszenia ma obowiązek uiszczać składki pokrywające część kosztów wykonania infrastruktury przypadającą na jego działkę. Wysokość, terminy i płatności składek ustala zarząd stowarzyszenia, przy czym wysokość składki dla danego członka ustalana jest poprzez podzielenie ogółu kosztów wykonania infrastruktury do pokrycia w danym okresie przez liczbę działek znajdujących się na terenie „Osiedla (...)” i pomnożenie otrzymanego wyniku przez liczbę działek danego członka.

Bezsporne było to, że pozwana dnia 28 marca 2003 roku wstąpiła w poczet członków powodowego stowarzyszenia. Z przedstawionych przez nią umów sprzedaży wynika, że nieruchomości położone na „Osiedlu (...)” zbyła dnia 27 grudnia 2007 roku. § 11 ust. 1 lit b) statutu przewiduje, że zbycie nieruchomości powoduje utratę członkostwa w stowarzyszeniu. Konstrukcja tego unormowania wskazuje na automatyczną utratę członkostwa z chwilą tego zdarzenia. Z powyższego wynika, że w chwili podjęcia uchwały dnia 5 stycznia 2007 roku pozwana pozostawała członkiem stowarzyszenia, a zatem winna ponieść składki ustalone zgodnie z § 10 ust. 1 i 2 statutu, tym bardziej, że płatność składki przypadała na 31 maja 2007 roku, a zatem również w czasie, kiedy pozwana pozostawała członkiem stowarzyszenia.

Wysokość składki została ustalona na podstawie uchwały z dnia 5 stycznia 2007 roku na kwotę 5.000 złotych. Bezsporne było to, że żaden z członków stowarzyszenia nie wniósł do sądu powództwa o uchylenie tej uchwały. Oznacza to, że była ona uchwałą wiążącą i stanowiła podstawę do żądania przez powoda zapłaty składki. Co więcej, z § 10 statutu wynika obowiązek ponoszenia przez członków stowarzyszenia składek w określonej wysokości. Oznacza to, że zobowiązanie członka stowarzyszenia powstaje w chwili podjęcia uchwały, przy czym nie ma znaczenia to, kiedy zostało ostatecznie wykonane zadanie inwestycyjne, na poczet którego składka ma być uiszczona.

Bezsporne było to, że pozwana nie zapłaciła tej składki. Jak wynika z jej zeznań, nigdy nie kwestionowała samej uchwały ani konieczności poniesienia składki, lecz w jej przekonaniu winna zostać ona zapłacona przez nabywców, bowiem dotyczyła ona prac przyszłych. Jak wskazano wyżej, sama uchwała, jak i wymagalność składki przypadły na okres, w którym pozwana pozostawała członkiem stowarzyszenia. W takim stanie rzeczy pozwana winna uiścić składkę ustaloną na podstawie uchwały z dnia 5 stycznia 2007 roku.

W toku procesu pozwana podniosła, że roszczenie o zapłatę składki przedawniło się. Zgodnie z treścią art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Oznacza to, że co do zasady roszczenie przedawnia się po upływie 10 lat, lecz ustawodawca przewidział wyjątek od tej zasady m.in. w razie gdyby roszczenie dotyczyło świadczenia okresowego lub roszczenia związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej. § 1 statutu stowarzyszenia przewiduje cele jego działania. Wśród nich nie mieści się prowadzenie działalności gospodarczej. W takim stanie rzeczy nie sposób uznać zgłoszonego roszczenia za związane z działalnością gospodarczą. Zważyć także należy, że płatności składki nie sposób uznać za zobowiązanie o charakterze okresowym. Przyjmuje się, że roszczenie o świadczenie okresowe musi charakteryzować się następującymi cechami: przedmiotem świadczenia muszą być pieniądze lub rzeczy oznaczone rodzajowo, w ramach jednego i tego samego stosunku prawnego dłużnik ma spełnić wiele świadczeń jednorazowych, spełnienie tych świadczeń następuje w określonych regularnych odstępach czasu, świadczenia te nie składają się na pewną z góry określoną całość (Kodeks cywilny. Komentarz pod red. A. Kidyby. Tom I). Co prawda statut powodowego stowarzyszenia przewiduje obowiązek uiszczania składek, jednak nie mają one charakteru powtarzalnego, a w szczególności analiza tego dokumentu nie pozwala na przyjęcie, że płatność składek następuje w określonych regularnych odstępach czasu. Są one ustalane przez zarząd stowarzyszenia odpowiednio do potrzeb w wykonaniu celów statutowych. Tak ustalane składki nie mają charakteru zobowiązania okresowego, lecz szeregu zobowiązań jednorazowych.

Stan faktyczny w sprawie sąd ustalił na podstawie przedstawionych przez strony dowodów z dokumentów, których wiarygodności żadna ze stron nie kwestionowała, a także zeznań stron. Zważyć przy tym należy, że stan faktyczny w sprawie zasadniczo nie był sporny, zaś strony pozostawały w sporze co do prawnej jego oceny. Sąd oddalił wniosek powoda o przesłuchanie stron na okoliczność niedoinformowania przez pozwaną zarządu stowarzyszenia o utracie członkostwa. W ocenie sądu okoliczność ta nie miała znaczenia z punktu widzenia oceny zasadności roszczenia. Nadto pozwana nie podnosiła, by w istocie informowała zarząd powoda o utracie członkostwa.

Mając na uwadze powyższe okoliczności sąd uznał roszczenie powoda o zapłatę kwoty 5.000 złotych tytułem składki ustalonej na podstawie uchwały z dnia 5 stycznia 2007 roku za uzasadnione, wobec czego orzekł jak w pkt I sentencji. O roszczeniu odsetkowym orzeczono odpowiednio do treści art. 481 § 1 k.c. zważając na to, że termin spełnienia świadczenia pieniężnego przypadał na 31 maja 2007 roku. Pozwana zeznała, że o treści uchwały wiedziała jeszcze przed sprzedażą nieruchomości, a zatem roszczenie odsetkowe za okres od 11 lipca 2014 roku mieścił się w biegu terminu odsetkowego.

O kosztach procesu orzeczono odpowiednio do treści art. 100 k.p.c. Zgodnie z treścią art. 108 k.p.c. sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Oznacza to, że orzeczenie dotyczy wszystkich kosztów w danej instancji, w tym tych, które wiązały się z cofniętym powództwem. Zwrócić należy, że postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2015 roku sąd umorzył częściowo postępowanie na skutek cofnięcia pozwu. Cofnięcie powództwa nie było związane ze spełnieniem świadczenia w toku procesu, lecz niezasadnym – zdaniem samego powoda – jego wytoczeniem, gdyż zobowiązanie z tytułu składki w wysokości 3.000 złotych nie mogło być powstać na skutek utraty

przez pozwaną członkostwa. W takim stanie rzeczy przyjęc należało, że w zakresie cofniętego powództwa powód przegrał proces. Co prawda podniósł, że nie wiedział o utracie członkostwa przez pozwaną do czasu złożenia przez nią sprzeciwu od nakazu zapłaty, jednak regulacje statutowe jasno przewidują chwilę utraty członkostwa, np. w związku ze zbyciem nieruchomości. Z rozpoznawanym stanie rzeczy nie sposób mówić o tym, by w zakresie cofniętego powództwa pozwana dała podstawę do jego wytoczenia, lecz rozpatrywać należy jako zaniechanie zbadania przez powódkę jego zasadności przed wszczęciem procesu. Zwrócić należy uwagę na to, że w postanowieniu z dnia 12 lipca 2013 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt (...) (publ. [www.orzeczenia. \(...\)so.gov.pl](http://www.orzeczenia. (...)so.gov.pl)), Sąd Okręgowy w Szczecinie stwierdził, że to powoda obciąża ryzyko związane z wytoczeniem powództwa w oparciu niesprawdzone i niezweryfikowane okoliczności istotne dla sprawy. A zatem w interesie powoda leżało ustalenie, czy w czasie podjęcia uchwały dnia 26 września 2008 roku pozwana nadal była członkiem stowarzyszenia, czy nadal przysługiwało jej prawo własności do nieruchomości położonej na „Osiedlu (...)”. Ocenie sądu bowiem – w zakresie odpowiedzialności za wynik sprawy – podlega nie tylko wiedza powódki na moment zainicjowania postępowania sądowego, ale także sposób pozyskania tej wiedzy i poczynione w tym zakresie starania, jak również, okoliczności faktyczne sprawy we wskazanej chwili. Pogląd Sądu Okręgowego w Szczecinie, zaprezentowany w sprawie o sygn. akt(...) Zważywszy na to, że powód żądał pierwotnie zasądzenia od pozwanej kwoty 8.000 złotych, zaś powództwo okazało się zasadne co do kwoty 5.000 złotych, przyjęc należało, że wygrał proces w 62,5%. Na poniesione przez niego koszty procesu składały się: opłata sądowa od pozwu w wysokości 400 złotych, zastępstwo procesowe w wysokości 1.200 złotych oraz opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych, a zatem łącznie 1.617 złotych. Zważywszy na zakres wygranej przysługiwało mu żądanie zwrotu tej kwoty w 62,5%, a zatem w wysokości 1.010,63 złotych. Tymczasem pozwana wygrała proces w 37,5%. Na poniesione przez nią koszty składały się: zastępstwo procesowe w wysokości 1.200 złotych oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych, a więc 1.217 złotych łącznie. Zważywszy na zakres wygranej pozwana mogła skutecznie żądać 37,5% tej kwoty, czyli 456,37 złotych. W takim stanie rzeczy sąd orzekł jak w pkt II sentencji.